

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

Egymilliárd euró európai szuper- számítógépekre

LVIII. ÉVFOLYAM, 2018. 1. SZÁM

**Dr. Futó Péter: minőségi
szakmunkásképzés kell**

3. oldal

**Lezárult a Trust Me
mentori program**

13. oldal

**Kína: nagy növekedés,
vállalati adósságtömeg**

6. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Dr. Futó Péter: Az MGYOSZ
elkötelezett a minőségi szakképzés
hatékony megvalósításában 3

HAVI ELEMZÉS

Kína: látványos növekedés,
ijesztő vállalati adósságbővüléssel . 6

NAPIRENDEN

Világszerte optimisták
a magánvállalkozások 10

MGYOSZ-HÍREK

Mentorprogram a sikeres
vállalkozásokért – Lezárult
a Trust Me projekt 13
2018 tavaszán indul
a BÉT-ELITE program
újabb nemzetközi képzése 16

EURÓPAI UNIÓ

Egymilliárd euró világszínvonalú
európai szuperszámítógépekre . . . 18
Új javaslatok a kulcskompetenciák
és a digitális készségek
fejlesztésére 19

KÖNYVJELZŐ

Lechner Ödön, a magyar építészeti
nagy mestere 21

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáripárosok
Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Vértés András,
a GKI elnöke,
az MGYOSZ alelnöke

„Magyarországon nem elegendő
a verseny és nem elegendő
a képesség. Ebben leginkább
az állam a ludas.”

Versenyképesség = verseny+képesség

Magyarországon az üzletemberek és a közgazdászok nagy számban azt gondolják, hogy a versenyképességünk javítása az elkövetkező időszak fő feladata. Valóban, most a gazdaság makroegyensúlyával, az inflációval, a munkanélküliséggel vagy a kamatokkal elég kevés problémánk van. Ez nagyon jó. A versenyképességünkkel azonban nagy baj van.

A versenyképesség két részből áll: versenyből és képességből. Mind a két-tőben csehül állunk. Magyarországon nem elegendő a verseny és nem elegendő a képesség. Ebben leginkább az állam a ludas. Az állam mélyen beavatkozik a gazdaság folyamataiba, növeli tulajdoni súlyát a gazdaságban, anélkül, hogy ennek valós eredményei lennének.

A magyar állam szereti előre eldönteni a győzteseket és a veszteseket. Az üzleti szféra szereplői is alkalmazkodnak ehhez, vagyis egymás között ők is eldöntik, ki a „legjobb”. Minden ilyen folyamat súlyos versenyképességi hátrányokkal jár. Ha nem a tiszta verseny dönt, akkor nagy valószínűséggel a beruházások és fejlesztések az optimálisnál drágábban jönnek létre és nem feltétlenül a leginkább hozzáértő gazdasági szereplők bevételeit növelik. Nem meglepő ezért, hogy Magyarországon a magánszféra beruházásai 10 éves visszaesés után is csak alig-alig növekszenek. Nagyobb befektetéseket leginkább azok a multinacionális cégek hoznak Magyarországra, amelyek előzetesen kedvezményes elbánásban állapodtak meg a magyar kormánnyal.

Nem jobb a helyzet a képesség terén sem. Az elmúlt évtizedben a magyar közoktatás és alapképzési rendszer nem előre, hanem hátrafele mozdult. Abból a téves gondolatból kiindulva, hogy mivel munkaerőhiány van a piacokon, ezért sürgősen a mai követelményeknek megfelelően felkészült munkavállalókat kell a piacra ráengedni. Pedig ez teljes tévedés. A modern világ azt követeli meg a munkavállalóktól, hogy igen gyakran, jellemzően 5-10 éven belül lényegesen változtassák meg tevékenységüket. Elsődlegesen nem a mai technikára kell képezni, hanem a folyamatos önképzésre, magyarul a folyamatos tanulásra kell felkészíteni a munkavállalókat. A magyar oktatásban nagyon erős a magolásra való felkészítés, az iskola túlzottan hierarchikus kapcsolatokat preferál, ösztönzés helyett gyakori a megfélemlítés. Az oktatás főleg a tankönyv mechanikus visszamondását preferálja, ahelyett, hogy gondolkodásra, együttműködésre, kreativitásra és jókedvű játékokra ösztönözze.

DR. FUTÓ PÉTER: AZ MGYOSZ ELKÖTELEZETT A MINŐSÉGI SZAKKÉPZÉS HATÉKONY MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

A magyar gazdaság stabil növekedéséhez „versenyképességet támogató adó- és jövedelempolitika, kiszámítható jogi környezet, minőségi oktatás és szakképzés szükséges” – mondta a Magyar Gyáriparnak Dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke. „Elengedhetetlen a kutatás-fejlesztés és az egészségügy kiemelt támogatása is.”

Az Európai Bizottság nemrég kiadott jelentése alapján a magyar gazdaság gyors növekedése fennmaradhat 2018-ban és 2019-ben is, ami komoly teljesítmény. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége elnökeként hogyan értékeli az elmúlt év fejleményeit? A tavalyi adatok valóban okot adhatnak a további bizakodásra?

Igen, a 2017-es adatok azt jelzik, a magyar gazdaság összteljesítménye növekedett. A Központi Statisztikai Hivatal becslése szerint a gazdaság a tavalyi harmadik negyedévben a nyers adatok szerint 3,9, a kiigazított adatok alapján pedig 4,1 százalékkal növekedett. A munkanélküliségi mutatónk rekord szinten alacsony, 4% körül. Az év egészében az infláció 2,6 százalékkal alakult, az MNB elemzői szerint 2018 elején az ország elérheti a 3 százalékos inflációs célt. A számok alapján elmondható tehát, hogy sikeres évet zártunk, és optimisták lehetünk a jövőre nézve. Ugyanakkor a makroszámok mögött komoly problémák is meghúzódnak, elsősorban a fenntarthatóság és a munkaerőhiány kérdésében.

Meggyőző képet festenek a gazdasági mutatók. Minek köszönhető ez a fel lendülés?

A világgazdaságban számos, hosszú távon is meghatározó eseménynek lehettünk szemtanúi az elmúlt évben. Szerencsére ezek jelentős része pozitívan befolyásolta hazánk gazdaságát, a külső környezet alapvetően támogatja a beruházások növekedését. A londoni alsóház nemrég jóváhagyta a Brexit-törvény tervezetét, ám a végleges parlamenti döntés még várat magára, így az Egyesült Királyság kiválása az Unióból egyelőre nem befolyásolja jelentős mértékben Magyarország helyzetét. Bizakodásra adhat továbbá okot, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közti szabadkereskedelmi egyezményről szóló tárgyalások nem szakadtak meg, hiszen a megállapodás aláírása jelentős kereskedelmi problémákat oldhat meg, és a magyar vállalkozási szektor is sokat profitálhat belőle. Az USA kereskedelmi politikája finoman fogalmazva is kiszámíthatatlanná vált az új elnök beiktatása óta, de most úgy tűnik, az USA-EU-Kína hármastól Európa és az Egyesült Államok között lesz szorosabb együttműködés. Nem árt azonban felkészülnünk ennek ellenére a világgazdasági konjunktúra lassulására, mely a gazdaságkutatók szerint jövő évtől várható, és komolyan befolyásolhatja a magyar gazdaságot is. Természetesen nem csupán a külső, a belső környezet is nagyban hozzájárul az

elért eredményekhez. A jegybanki alapkamat 2018 végéig változatlanul 0,90 százalékon maradhat, illetve a bankközi kamatok még tovább csökkenhetnek. A munkaadói járulékcsoökkentés, a társasági adó csökkentése, valamint a minimálbér emelése jó irány, amelyet mindenképpen folytatni kell. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy utóbbi intézkedés nem feltétlenül kedvez a kkv szektornak, melynek az egyre növekvő, újabb és újabb területeket elérő munkaerőhiány okoz alapvető nehézségeket.

Ha már a munkaerőhiányt említette: milyennek látja a jelenlegi foglalkoztatási helyzetet? Hogyan változott a hazai munkaerőpiac helyzete a 2017-es évben?

A foglalkoztatás szintje magas, bár az is tény, hogy a kedvező képhez hozzájárult a közfoglalkoztatás (köz munkások) és az is, hogy sokan dolgoznak külföldön. A legnagyobb problémánkat azonban most már a munkaerőhiány okozza, mely leginkább a szakmunkások esetében aggasztó. Összességében a magyar gazdaságból alsó hangon is 200 ezer szakképzett munkavállaló hiányzik, ami részben a külföldi munkavállalással magyarázható, részben a nem megfelelő szakképzéssel, hiszen egyes munkaterületeket már meg sem hirdetnek a vállalatok, mivel tudják, hogy úgysem lenne megfelelő ember rá. Tavaly e téren nem történt érdemi változás, a szakemberhiány továbbra is a vállalkozások versenyképességét súlyosan veszélyeztető probléma, a betöltetlen álláshe-lyek nagyjából egyharmada szakmunkás állás. Az MGYOSZ már 2016-ban is több javaslatot tett a munkaerőhiány kezelésére, 2017 őszén pedig egy országos, minden megyére kiterjedő eseménysorozatot szervezett, hogy meghallgassa és összegezze a jelenlegi szakképzési rendszer problémáit, és az érintettek bevonásával közös megoldásokat találjon, hiszen a piacképes tudással rendelkező szakmunkások pótlása nélkül az ország versenyképessége és gazdasága sem javulhat.

Az MGYOSZ tehát továbbra is kiemelt prioritásnak tartja a szakképzés fejlesztését. Mit javasolnak a nehézségek megoldására?

Az MGYOSZ valóban elkötelezett a minőségi szakképzés hatékony megvalósításában, melynek egyik feltétele az összes érdekelttel történő kiegyensúlyozott együttműködés. Az elmúlt évtizedben a szakmunkák feladatkörei jelentősen megváltoztak, a szakmunka sok esetben már nem csak fizikai feladatok elvégzését jelenti, speciális képzettséggel rendelkező szakembereket igényel – ezért is kell átalakítani a gondolkodást a szakképzésről. A munkaerőhiányt csak átfogó intézkedésekkel tudjuk mérsékelni, nincs azonnali, és minden létező problémát gyorsan kezelő megoldás. Segíthet a gépesítés is, hiszen a hiány miatt dráguló munkaerő következtében megéri többet fordítani a technikai, technológiai fejlesztésre. A problémakört összefoglaló, konkrét javaslatokat is tartalmazó anyagunkat még az év első felében eljuttatjuk kormányzati partnereinknek, és bízunk abban, hogy ez is segíti majd, hogy meginduljon egy közös gondolkodás, melyet gyors cselekvés is követ.

Tényleg ekkora lenne a baj? Mely területen kellene azonnali változásokat elindítani ön szerint?

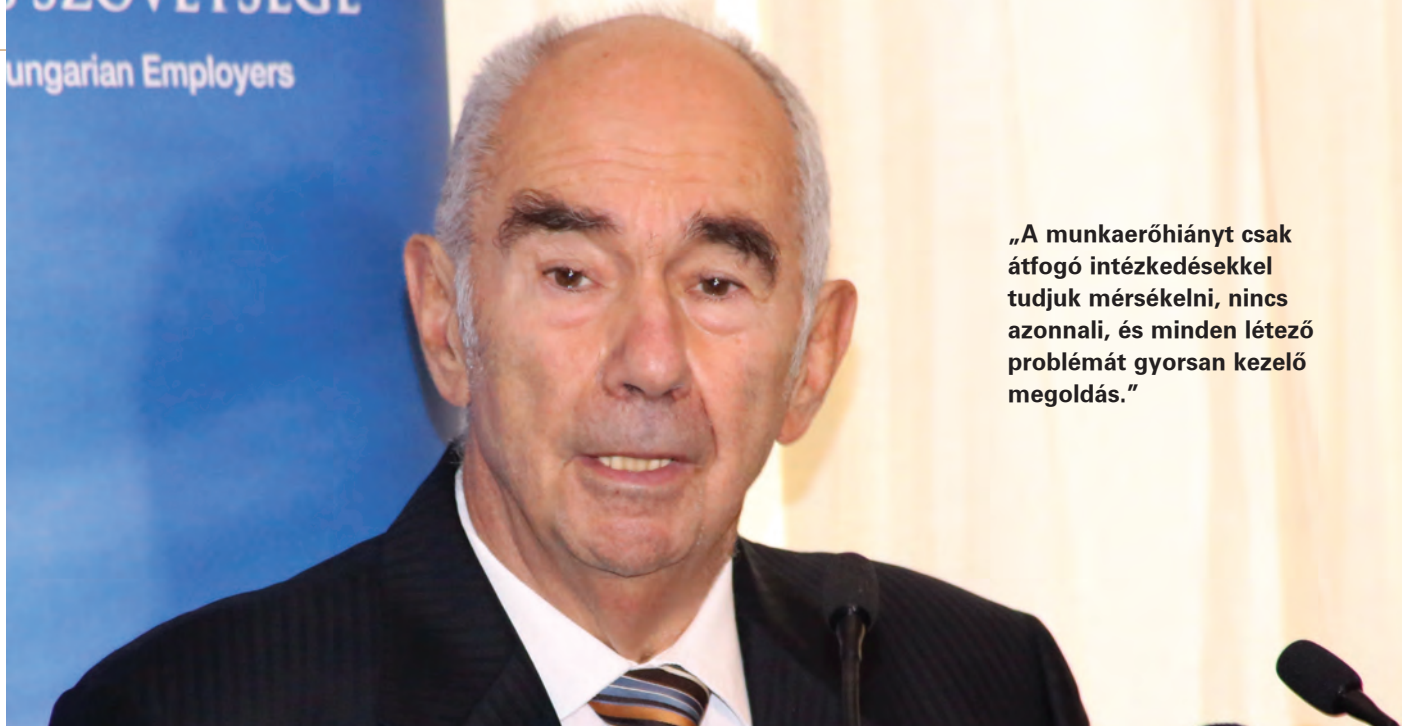
A 2017 novemberében közzétett PISA-felmérés adataiból kiderült többek között, hogy a hazai diákok a matematikai, a szövegértési, a természettudományos és a kollaboratív problémamegoldást igénylő feladatokban is egyre gyengébben teljesítenek. Véleményem szerint, a megfelelő matematikai, természettudományos, informatikai és idegen nyelvű alapok elsajátítása elengedhetetlen a későbbi munkaerőpiaci boldoguláshoz, ezen a téren pedig kezdünk lemaradni. Sajnos a következő évek előzetes költségvetési terveiből, melyeket nemrég hoztak nyilvánosságra, az látható, hogy a kormányzat az oktatást még nem kezeli prioritásként.

A szakképzés és a közoktatási rendszer fejlesztésén kívül mely területeket látja még fontosnak az ország gazdasági növekedésének szempontjából?

Minden évben elmondom, de továbbra is úgy vélem, hogy a fejlődésünk szempontjából az oktatás mellett elengedhetetlen a kutatás-fejlesztés kiemelt támogatása. Magyarország 2008 óta GDP-jének egyre na-

„A szakemberhiány továbbra is a vállalkozások versenyképességét súlyosan veszélyeztető probléma, a betöltetlen álláshe-lyek nagyjából egyharmada szakmunkás-állás”

„A megfelelő matematikai, természettudományos, informatikai és idegen nyelvű alapok elsajátítása elengedhetetlen a későbbi munkaerő-piaci boldoguláshoz”

„A munkaerőhiányt csak átfogó intézkedésekkel tudjuk mérsékelni, nincs azonnali, és minden létező problémát gyorsan kezelő megoldás.”

gyobb arányát fordította kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységekre, ugyanakkor az elmúlt években ezen a téren lassulás történt, ami nem megengedhető. Hogy megértsük a problémát, érdemes az Eurostat adatait megvizsgálni: Magyarország esetében 2006–2016 között a GDP arányában 0,98%-ról 1,21%-ra emelkedett a költségünk, míg EU összes tagországának eredménye átlagosan 1,76%-ról emelkedett 2,03%-ra. Tehát mi egy eleve alacsonyabb szintről indulva is csak kisebb növekedést tudunk elérni, mint az Unió átlaga. Ez komoly probléma! Ráadásul az USA-ban e terület 2,55%-ról 2,79%-ra történő növekedése azonos időszakban még az EU átlagánál is előrébb van. Vagy például Kína K+F költsége 1,37%-ról 2,07%-ra nőtt ebben a 10 évben, és lehagyta az EU-t ezen a téren. A hosszú távú versenyképességünk egyik kulcsa, hogy erre a területre egyre több forrást tudjunk csoportosítani mind az állami mind a magán-szektor részéről, mivel láthatóan jelenleg a K+F+I területeken lemaradni látszó Európai Unión belül is rosszul állunk. Mindemellett továbbra is szorgalmazom a Magyarországon is több tízezer embert foglalkoztató Shared Service Centerek, és a Business Services Outsourcing vállalatok nagyobb arányú támogatását.

Minden évben megkérdezzük öntől, hogy a legnagyobb munkaadói szervezet elnökeként milyen elvárásai vannak az ország vezetésével szemben? A 2018-as választási év elején talán még inkább aktuális e kérdés.

A választási év a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások számára minden alkalommal tartogat esetleges kockázatokot. A 2018-as és a 2019-es gazdasági növekedést befolyásolhatja hogy lesz-e valamilyen irányváltás a gazdaságpolitikában a választásokat követően. Napjainkban a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, gátolja a gazdaság fejlődését, és mindez csak átfogó intézkedésekkel mérsékelhető, melynek fontos része a versenyképességet támogató adó- és jövedelempolitika, a kiszámítható jogi környezet, a minőségi oktatás és a szakképzés. A legnagyobb hazai munkaadói szervezet elnökeként úgy gondolom, az ország sikerességének érdekében abszolút prioritást kell, hogy élvezzen az oktatás és a szakképzés támogatása. Ám nemcsak pluszforrásra gondolok, hanem olyan oktatásra, mely arra is megtanít, miként lehet a fejlődéssel haladni, hogyan lehet állandóan új ismereteket elsajátítani. Az oktatásnak is haladnia kell a korral. Emellett fontosnak tartom az egészségügy modernizálását is, hiszen a versenyképességhez nemcsak képzett, de egészséges munkaerő is kell. Ehhez pedig egy korszerű egészségügy. Fontos, hogy Magyarország továbbra is törekedjen arra, hogy megfelelő környezetet biztosítson a beruházások és külső finanszírozási feltételek számára, és ügyeljen a vállalkozói szektor segítségére, hiszen akárhogy is nézzük, a versenyképes vállalkozók számának gyarapodása feltétele az egész magyar gazdaság sikerének.

„Az MGYOSZ már 2016-ban is több javaslatot tett a munkaerőhiány kezelésére, 2017 őszén pedig egy országos, minden megyére kiterjedő eseménysorozatot szervezett, hogy meghallgassa és összegezze a jelenlegi szakképzési rendszer problémáit, és az érintettek bevonásával közös megoldásokat találjon”

Kína: látványos növekedés, ijesztő vállalati adósságbővüléssel

A világgazdaság növekedésének fő felelőse az elmúlt évtizedekben vitathatatlanul Kína volt. Ám a növekedést hatalmas vállalati adósságtömeg-bővülés kísérte, ami sok elemző szerint fenntarthatatlan. Vajon mi lesz e történet vége?

NÖVEKEDÉS

A kínai kormány által tervezett 6,5 százalék helyett 6,9 százalék is lehet az ország 2017-es gazdasági növekedése a China Center for International Economic Exchanges gazdaságkutató intézet prognózisa szerint. Az összevont három negyedév növekedési üteme az előző évi azonos időszakhoz képest 6,9 százalék volt.

Kornai *A hiány* című meghatározó művén is felnőtt közgazdászok számára ismert a puha költségvetési korlát fogalma. A költségvetési korlát „puhasága” azért probléma, mert rendszeresen és hosszú távon pazarlóan bánik a szűkös erőforrásokkal. Egyszerűen: a pénz nem a hatékony, hanem a kellő érdekérvényesítéssel rendelkező vállalkozásokhoz kerül. Kínában az állami vállalati szféra megfelelő biztosítékok nélkül, sok esetben implicit állami garanciavállalás mellett, ezért a hitelképességénél alacsonyabb kamatszinten jut hitelforrásokhoz. Rontva ezzel a tőke-és forrásfelhasználás hatékonyságát.

Kína politikai vezetése kimondatlanul ketős célfüggvényt fogalmaz meg az állami vállalatok számára: a kibocsátási és a foglalkoztatottsági célok egyidejű, sőt esetenként egyéb társadalmi kötelezettségek teljesítését. Ebben a környezetben a vállalati vezetés minősége és a vállalat

termelékenysége fontos, de nem kizárólagos. Amikor a nemzetközi piacokon a versenyképesség erősítésére lenne szükség, akkor ez sokszor feszítő ellentmondásba kerül a helyi foglalkoztatottsági célokkal. A „feszítés” feloldása, a versenyképesség erősítése, más, jellemzően nem-piaci eszközökkel valósul meg. Konkrétan: a kínai hitelpiacot legalább 50%-ban meghatározó, állami tulajdonban levő 4 nagybank állami vállalatok felé kialakított puha hitelezési gyakorlatán keresztül valósul meg. Az IMF angolszász logikájú javaslati talán nem mérlegelik kellő súllyal a kialakított hitelezési gyakorlat rendszerfenntartó jellegét. A politikai vezetés már érzékelte a problémát, és fokozatos, esetenként modellértékű erőfeszítéseket tesz a tartósan veszteséges, túlhitelezett, úgynevezett zombi vállalatok azonosítására, ezzel a kiugró veszteséggócok felszámolására.

1. A KÍNAI ADÓSSÁGHALMAZ SZERKEZETE

A kínai adósságok pontos mértékét minden elemző találgatja. Annak struktúrája szignifikánsan különbözik a fejlett országokétól: a magas szintű és dinamikájú, a tőkeáttételes bankrendszer forrásait biztosító lakossági megtakarítások mellett a lakosság eladósodottsága viszonylag alacsony a GDP 45%-a körüli.

Az kormányzati adósság hasonló szinten van, 46-47%. Ez az adat azonban nem számol a területi közigazgatás egységeinek mögöttes kormányzati kötelezettségeivel. Egyes megfigyelők szerint e tényező a kormányzati kötelezettséget nagyjából duplázza.

A vállalatok összesített adóssága viszont már 2016 végén is meghaladta a GDP 160%-át, és 2017-ben feltehetően legalább 8-10%-kal növekedett. Az állami vállalatok túlréprezentáltak: igaz, a tőkeigényesebb kulcságzatokban tevékenykednek, ám miközben a teljes kibocsátás cca 20%-át adják, adósságállományuk a teljes vállalati szektor 57%-ára rúg. Ráadásul a 2008-2016-os időszakban az adósságnövekmény 60%-a őket gyarapította forrásokkal. A kínai adósságokat és adósságdinamikát a leggyakrabban a következő adatsorral jellemzik, ezt használja a Nemzetközi Valutaalap is (lásd grafikonunkat).

Az ábra a kínai adósságok minimumát mutatja, és csak részlegesen tartalmazhatja a kiterjedt árnyék bankrendszer vállalati finanszírozásban betöltött szerepét. A vagyonkezelésre, megtakarítások közvetítésére szakosodott pénzügyi vállalkozások egyes becslések szerint 2015 végén már 40T RMB (40 000 milliárd jüan!) eszközállománnyal rendelkeztek, amely elérte az akkori gazdasági teljesítmény majdnem 60%-át. Az árnyékbank rendszer kiterjedtsége egyébként is több szempontú probléma, akár rendszer szintű pénzügyi kockázatokat is hordozhat. A jegybank mindenestre elkötelezettnek tűnik, hogy mind monetáris, mind adminisztratív eszközökkel visszaszorítsa jelenlétüket.

A becsült adósságadatokról jóval átláthatatlanabbak a bankrendszerre vonatkozó adatok.

A bankok mérlegfőösszege nagyjából a GDP háromszorosára rúg 232 trillió jüan, ami a GDP háromszorosát némileg, nemzetközi összehasonlításban magas, de egyáltalán nem kiugró érték. Az éves

Pénzügyi Stabilitási jelentésében azonban a kínai jegybank szerényen megjegyezte, hogy a mérlegen kívüli tételek ezen felül mintegy 253 trillió jüan értékben vannak jelen a pénzügyi rendszerben. Ez már viszont hatalmas, és eddig nem ismert banki eszközállományt és a forrásoldalon valamilyen kötelezettséget jelent, amelynek nagy része feltehetően a belföldi vállalkozásokat finanszírozza. Ennek az adósság szinteket is befolyásoló hatásaival eddig senki nem számolt.

A jegybank szűkszavú közleménye alapján egy, Tim Morgan által 2017 október 23-án megjelent blog bejegyzés ismertette ezeket az adatokat. Mindesetre Morgan

helyesen észrevételezi, hogy a méretek és a tömeges érintettség miatt, még banki garancia vállalás hiányában is, kormányzati, jegybanki beavatkozást követelhet a termékek drasztikus leértékelődése. A 2017 novemberében nyilvánosságra hozott IMF munkaanyag erre (még) nem reflektált.

Ráadásul a kamatkörnyezet sem nulla-közeli. A jelenlegi 1 éves repo kamatláb 3,25%, amely azt jelenti, hogy az állami vállalatok még állami garancia vállalás mellett sem juthatnak ennél olcsóbban hitelhez. A tendenciaszerűen megnyújtott mérlegek tehát az eredmény-kimutatásokban egyre halmozódó kamatköltséget jelentenek.

2. A NEMZETKÖZI VALUTAALAP JAVASLATAI

Az Alap két munkaanyagában (2016. október, 2017. november), alaposan feldolgozta a vállalati adósságnövekedés prob-

Forrás: Euromonitor International, a BIS (Bank of International Settlements) alapján

KÍNA AZ USA LEGNAGYOBB HITELEZŐJE

Kína csökkentette amerikai állampapír-portfólióját, az ázsiai ország azonban így is az Egyesült Államok legnagyobb hitelezője maradt. Az amerikai pénzügyminisztérium honlapján szereplő adatok szerint november végén 1177 milliárd dollár értékű amerikai állampapír volt kínai kézben, ami 12,6 milliárd dollárral kevesebb az október végénél. A lista második helyén szereplő Japán 9,9 milliárd dollárral, 1084 milliárd dollárra csökkentette amerikai állampapírokban tartott befektetéseit novemberben. Az amerikai állampapírok harmadik legnagyobb tulajdonosa Írország 328,7 milliárd dollárral, amelyet a Kajmán-szigetek követ 269,4 milliárd dollárral, majd Brazília következik 265,3 milliárd dollárral. Az amerikai állampapírok a világon az egyik legbiztonságosabb befektetésnek számítanak.

lémáját és megoldásukra átfogó javaslat-csomagot dolgozott ki. A javaslatok szigorú intézményi és gazdasági racionalitást követnek, és elsősorban a következő kulcsterületekre fókuszálnak.

A ZOMBIVÁLLALATOK AZONOSÍTÁSA ÉS A VESZTESÉGGÓCOK FELSZÁMOLÁSA

A zombik azonosítására a kínai gyakorlat elsősorban a legalább 3 éves folyamatos veszteséget tekinti kiindulópontnak, a piaci kamatnál alacsonyabb kamatszint vizsgálata mellett. A Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottság feladata, hogy kidolgozza az megfelelő lépéseket a vállalati eladósodottság, és ezzel a rendszerszintű pénzügyi kockázatok mérséklésére.

Az állami vállalati szektor átalakítására változatos eszköztár áll rendelkezésre, ami a következőket jelentheti: konszolidációt, azaz veszteségleírást, a szociális funkciók kiszervezését, az anyavállalatok veszteségeinek felszámolását, az anyavállalatok egyes leányvállalatainak magánosítását, munkavállalói tulajdonosi programok beindítását, egyes ágazatokban befektetők bevonását.

A felsorolt eszközök között a bezárás, felszámolás – éppen annak társadalompolitikai korlátai következtében – nem szerepel. Bár hangsúlyos, hogy a kínai kormány elkötelezte magát a veszteséggócok felszámolására, a konkrét eszköz, vagy eszköz-mix az adott állami vállalat adósságkonszolidációja vonatkozásában nem normatív módon, hanem eseti döntéseken keresztül valósulhat meg.

A VESZTESÉGEK ELOSZTÁSA

A fő probléma, hogy a megfelelő konszolidációs eszköz kiválasztását és végrehajtását követően a keletkező veszteségek milyen tényezők figyelembe vétele alapján kerüljenek felosztásra a hitelező bankok, a szállítók, vagy más szerződéses viszonyban levő vállalatok, és a befektetők között. Egy eseti bürokratikus döntésnek erre is ki kell terjednie. A tömegesség, vagy a jelentős adósságleírás gyorsan felvetheti az állami hozzájárulás kérdését. A bankokra bizonyosan nem lehet minden veszteség leírását áttérhelni, vagy ütemezett lejáratú rendeltetési követeléseiket kétes értékű, és jellegénél fogva lejárat nélküli alaptőkévé alakítani. Különösen a bankrendszer sérülékenyebb, közepes méretű tagjai teherviselő képes-

sége korlátozott. Széles körűen alkalmazott, elsősorban piaci szereplők józan mérlegelésére építő csőd- és felszámolási eljárás normatív jogi környezete helyett jó ideig kénytelen a kínai vezetés más megközelítést alkalmazni. Mert a normativitás bizonyosan tömeges elbocsátásokhoz vezet, elég koncentráltan az északi, északkeleti régiókban.

Az IMF szakértői mindkét munkaanyagukban ennek fontosságát hangsúlyozzák. Az állami vállalat azonban a tulajdonlás kötöttségei miatt a magán- és intézményi befektetők forrásait nem vonhatja be tőkehelyzetének megszilárdítására. Ezért az igazi kérdés inkább a részleges privatizáció megvalósítása, akár a kulcságazatokra kiterjesztve. A konszolidáció széles és jóváhagyott eszköztára a kiemelt anyavállalatok leányvállalatainak szintjén elképzelhetőnek tart magánosítási megoldásokat is.

3. A KÍNAI GAZDASÁG KILÁTÁSAI

A GDP 10%-át meghaladó, anticiklikus kínai fiskális élénkítés 2009–2010-ben nem volt hiábavaló. A hitelexpanzió, a 2014–2015-től megint magas külkereskedelmi többlettel együtt, a belső fogyasztás 8–10%-os éves emelkedésével, alapozta meg kibocsátás nemzetközi összevetésben még mindig kimagasló dinamikáját. Bár a kereskedelmi aktívum 2017-ben kissé mérséklődött, azért így is a GDP 3,5%-ra rúg. Ennek kétharmada viszont az egyre „érzékenyebb” amerikai viszonylatban realizálódott.

Az állami vállalatok gazdaságban betöltött súlya is csökken. 1990-ben még 40% volt, jelenleg 20–22%. A teljes állami vállalati hitelállomány viszont a GDP több mint 70%-ára rúg.

PROBLÉMA 1.

A valódi probléma a tényleges arányok és nagyságrendek bizonytalanságában van. Ha és amennyiben az általánosan elterjedt és kimutatott adatok megbízhatóak, akkor az állami vállalatok teljes hitelkonszolidációja sem lenne elképesztő teher a kínai államháztartás számára. Mondjuk egyharmados nem-teljesítő adósságok bankok felé történő rendezése esetén sem ugrana a GDP 20%-a fölé a számla. Ha a jelenlegi államadósság valóban csak a GDP 45%-a, akkor ez nem okozhat megrázkódtatást. Ám más a helyzet, ha a jelenlegi államadósságot a helyhatóságok adóssága okán, a mögöttes kormányga-

Fenti kép: Sanghaj

rancia miatt duplázni kell, és megint más, ha a kínai jegybank által említett hatalmas mérlegén kívüli kötelezettségállomány a pénzügyi rendszer szereplőin kívül a vállalatokra is részlegesen kiterjed.

PROBLÉMA 2.

A kínai gazdasági szereplők, beleértve a háztartásokat is, egy része bizalmatlanná vált. Vagyonát már nemcsak az anyaországban kívánja befektetni. A folyó fizetési mérleg adatok már évek óta 2% körül ingadoznak, amelyek a fennálló kereskedelmi többlet adatok mellett intenzív külső befektetésre utalnak. Nem véletlen, hogy a kormány magánszemélyekre 50 000 USD/év felhasználási devizavásárlási kvótát, és meglehetősen nehézkes adminisztratív eljárást állított fel. Elyben a vállalatok pénzforgalma sem lehet negatív devizaegyenlegű, ennek kijátszását a jelenlegi bonyolult, többszintű vállalati struktúrák, és kriptopénzek világában nem könnyű meggátolni. A tőkekorlátozások tartóssága a bizalmatlanságot erősíti, és akár a júan erősítése céljából szükséges árfolyamkarbantartás költségeit is növelheti. Kína sem a kínai háztartások vagyonának leértékelődése miatt, sem az USA várható ellenlépései miatt nem enged-

heti meg devizája számottevő gyengülését.

PROBLÉMA 3.

Nem világos, hogy a hivatkozott állami vállalatokra vonatkozó konszolidációs technikák miképpen akadályozzák meg a tendenciaszerűen magas, a gazdasági növekedést 7-9%-kal meghaladó hitelezési aktivitást. Egyes tanulmányok magas pénzügyi kockázatokat azonosítanak, ha ez a különbség a 4%-os küszöbértéket tartósan meghaladja. Az igazi kérdés a hitelezési aktivitás fékezése és a kibocsátás közötti kapcsolat alakulása. Hosszú távon a hatékonyabb erőforrás allokáció tartósan emelheti a potenciális növekedés szintjét.

KONKLÚZIÓ

A hitelexpanzióra és kereskedelmi mérlegtöbbletre alapozott gazdaságpolitika felülvizsgálata nem halogatható tovább Kínában. A 30 éve tartó kiemelkedő gazdasági növekedési ütem és a jelenlegi hitelezési gyakorlat együttesen fenntarthatatlan. Az állami vállalati adósságh egy egyre nő. Kérdés, hogy van e kellő erő és elszántság a politikai vezetésben ahhoz, hogy a folyamatot megállítsa és időben kezelje.

Kelemen Gábor

EUROSTAT: JÖNNEK A KÍNAI TURISTÁK

Az Európai Unió országaiba irányuló kínai turizmus megháromszorozódott az elmúlt tíz év folyamán, a kínaiak által eltöltött vendégéjszakák száma 2016-ban megközelítette a 25 milliót – közölte az Eurostat januárban.

VILÁGSZERTE OPTIMISTÁK A MAGÁN- VÁLLALKOZÁSOK

Optimizmus jellemzi a magánkézben lévő közepes méretű vállalkozásokat világszerre. A többségük a főbb eredménymutatók javulását várja idén – derül ki a Deloitte Private globális kutatásából. A felmérésben szereplő cégek mintegy kétharmada a bevételben és a profitban is növekedést vár, közel felük ugyanakkor a saját iparágában áttörést jelentő technológia, vagy piaci szereplő megjelenésével számol a következő 2-3 évben.

HARMINC ORSZÁG

A Deloitte Private megbízásából a kutatást az OnResearch 2017 augusztusa és szeptembere között végezte el. A felmérésben 30 országból 1882 vállalati fel-sővezető vett részt. A kutatás során 10 millió és egymilliárd dollár közötti éves árbevételű cégek képviselőit kérdezték a következő 12 hónapra vonatkozó várakozásokról és tervekről. A felmérésben résztvevő társaságok 85 százaléka magántulajdonban van.

A Deloitte Private felmérése során a Global Perspectives for Private Companies című kutatásban 30 ország közel 1900 vezetőjét kérdezték meg, amelyek többsége kedvezően ítéli meg a magánvállalkozások helyzetét és a jövőbeni kilátásaikkal kapcsolatban is optimisták. A társaságok többsége növekvő bevétellel és profittal számol, miközben csökkenést a forgalom kapcsán 5, a nyereség esetében pedig 7 százalékuk prognosztizál. A pozitív jövőképet jelzi, hogy a vállalkozások többsége 25 százalékos, vagy annál nagyobb mértékű bevételnövekedést vár 2018-ban.

Az általános optimizmus ellenére a Deloitte Private felmérése során megkérdezett cégek 53 százaléka, főként az amerikai kontinensen működő vállalatok, hazai piacukon az üzleti tevékenységükkel kapcsolatban a bizonytalanság növekedésére számít.

A vállalatok növekedésére fenyegető hatásként a megkérdezettek többsége az anyaországban tapasztalható bizonytalan gazdasági kilátásokat és a nyersanyagárak, illetve egyéb működési költségek, mint például az energia árának emelkedését nevezte meg. Ez utóbbi szempont elsősorban az ázsiai és csendes-óceáni régió magánvállalkozásai számára jelent kihívást. A megfelelő munkaerő megszerzésének és megtartásának képessége a harmadik helyen szerepelt, amely az EMEA (Európa, Közel-Kelet, Afrika) régióban tevékeny vállalatok számára jelentős nehézséget okoz. Ezt a felmérésben résztvevő cégek 21 százaléka jelölte meg, mint a növekedését veszélyeztető tényezőt. A negyedik helyre pedig az adott iparágban áttörést jelentő technológia, valamint piaci szereplők megjelenése került, amely a társaságok ötöde szerint negatív hatással lehet jövőbeni fejlődésükre.

désükre, és amelyről 49 százalékuk gondolja úgy, hogy valószínűleg a következő 2-3 évben be fog következni.

A felmérés során a magyar magánvállalkozások jelentős kockázatként a bizonytalan gazdasági kilátásokat, a gyenge hazai piaci keresletet, a finanszírozás biztosítását, a munkaerő toborzását, a nyersanyagárakat, valamint a működési költségeket említették.

A Deloitte Private kutatása során megkérdezett vezetők többsége egyöntetűen a geopolitikai bizonytalanságot emelte ki, mint növekedést akadályozó tényezőt, de emellett az egyes régiók válaszadói kockázati elemként neveztek meg a devizaárfolyam-ingadozásokat, a gyengülő hazai piaci keresletet, a megnövekedett szabályozási követelményeket és a technológiai költségeket is.

A megkérdezett vállalatok többsége szerint a növekedést hátráltató kockázatokat legfőképp a hatékonyság javításával lehet leküzdeni, amelyet az új termékek és szolgáltatások bevezetése, valamint a meglévő piacok kiterjesztése követ. A külföldi piacokon való megjelenést 20 százalékuk, míg a digitális átállást 19 százalékuk tartja kulcstényezőnek a jövőbeni növekedés szempontjából. A kutatásban résztvevő vállalkozások túlnyomó többsége szerint export bevétele a következő 12 hónapban számottevően nem változik, 10 százalékuk csökkenést, míg 27 százalékuk bővülést vár ezen a területen.

A megkérdezett vállalatok közel 90 százaléka szerzi bevétele egy részét külföldi piacokról, míg 43 százalékuk bevételeinek több mint egynegyede származik a világpiacon folytatott üzleti tevékenységből. A megkérdezettek 10 százaléka számol a nemzetközi piacokról befolyó bevétel csökkenésével 2018-ban – derül ki a felmérésből.

A magyar magánvállalkozások is optimistán tekintenek a 2018-as évre, tőkebefektetésük, profitjuk és bevételeik növekedése mellett munkaerejük bővülésére is számítanak. Az üzleti életet befolyásoló tényezők tekintetében ugyan a tavalyihoz képest több bizonytalanságtól tartanak a hazai cégek, a következő két év üzleti kilátásai vonatkozásában kifejezetten bizakodóak. A

felmérés során megkérdezett magyar magánvállalkozások többsége ebben az évben is arra számít, hogy bevétele legalább negyede, de akár 40 százaléka is külföldről, főként Nyugat-Európából érkezik majd – mondta dr. Baranyi Gábor, a Deloitte Private igazgatója

A kutatás szerint az informatikai biztonság, az üzleti analitika, a felhő alapú infrastruktúra megoldások, a mobil eszközök alkalmazása és a big data megoldások lesznek a vállalkozások számára leginkább meghatározó technológiai trendek 2018-ban, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak üzleti sikerek eléréséhez és az innováció felgyorsításához. A megkérdezettek többsége, 40 százalék szerint a felhő alapú szoftver szolgáltatásokra (SaaS – software as a service) költenek majd, de ugyanilyen arányban hajtják végre fejlesztéseket az ügyfélkezelő rendszerek (CRM) területén is. Adatelemzéssel és az üzleti folyamatok automatizálásával kapcsolatos beruházásokat a társaságok 38 százaléka tervez idén.

A tavalyi évre jellemző alacsony M&A aktivitás ellenére a megkérdezett magánvállalkozások közel fele tervezi kiszemelt cégek felvásárlását ebben az évben. A felvásárlások a stratégiai növekedés eszközeként szolgálnak, mivel hozzájárulnak az új nemzetközi piacokra való belépéshez és a meglévő ügyfélkör bővítéséhez, valamint diverzifikálásához is.

A magánvállalatok egyre inkább a tehetős munkaező megszerzésére és megtartására fókuszálnak, mivel a technológiának köszönhetően az optimalizált munkafolyamatok mellett a munkavállalók egyre több szabad kapacitással rendelkeznek. A megkérdezett vállalatok fele tervezi, hogy munkavállalói szakmai továbbképzésébe, harmada pedig vezetői tréningprogramokba fektet be az állandó munkaerő-toborzási kihívások leküzdése, a növekvő munkaerőigények kielégítése és a munkavállalók megtartásának fokozása érdekében.

AZ ÚJ DIGITÁLIS TECHNOLÓGIÁK ALKALMAZÁSA AKÁR 30 SZÁZALÉKKAL IS CSÖKKENTHETI A KÖLTSÉGEKET

Az új digitális technológiák alkalmazása a vállalkozások számára akár 30 százalékos, fenntartható költségcsökkentést is hoz-

E MELKEDETT AZ ESI

Az egyik legnagyobb londoni székhelyű globális pénzügyi-gazdasági elemzőház, a Capital Economics legfrissebb tanulmányában közölte, hogy az általa kidolgozott, GDP-súlyozással számolt összesített térségi gazdasági hangulatindex (ESI) átlaga januárban 109,9 volt a decemberi 107,8 után. A térségen belül Magyarországon az ESI-indexe volt a legmagasabb ebben a hónapban, 120,9 ponttal. A régió egészére kiszámolt januári súlyozott ESI-átlag a ház szerint csaknem tízéves csúcs: a cég által mért térségi index 2008 márciusa óta nem volt ilyen magas. A Capital Economics Magyarországra, Csehországra, Szlovákiára, Lengyelországra, Horvátországra, Romániára, Bulgáriára és a balti köztársaságokra számítja ki saját térségi hangulati jelzőszámát az Európai Bizottság adataiból levezetve.

TIZENKÉT ORSZÁG

A Deloitte Central Europe 2018. évi CFO felmérésének eredményei 12 közép-európai ország 584 pénzügyi vezetőjének véleményét tükrözi:

**Bulgária,
Horvátország,
Csehország,
Magyarország,
Lettország,
Litvánia,
Lengyelország,
Románia,
Szerbia,
Szlovákia,
Szlovénia
és Ukrajna.**

hat, a rövid távú stratégiákat alkalmazó cégek közel kétharmada azonban még mérsékelt költségcsökkentési céljait sem tudta elérni a Deloitte globális felmérése szerint.

A tanácsadó cég több mint ezer felsővezető megkérdezésével készült, költséggazdálkodási stratégiákra összpontosító felmérése szerint a cégek 86 százaléka nagy hangsúlyt fektet a költségcsökkentésre. A vállalkozások 45 százaléka célzott meg kevesebb, mint 10 százalékos költségcsökkentést, azonban a cégek közel kétharmadának, 63 százalékának így sem sikerült elérnie a céljait.

A digitális technológiák korszakának kezdetén a vállalkozásoknak két választásuk van: új technológiákat alkalmaznak, és kihasználják a stratégiai költséggazdálkodásban rejlő lehetőségeket, vagy maradnak az idejétmúlt és egyáltalán nem hatékony, a nyereségesség növelésére összpontosító modelleknél.

Bár a vállalkozások rendkívül komplex és dinamikus üzleti környezetben működnek, a világcégek jelentős része, 40 százaléka ugyanazokat a sztenderd költséggazdálkodási technikákat alkalmazza, és rugalmatlan, rövid távú megoldásokra hagyatkozik, mint amilyen például a kiadások csökkentése. Ezek a módszerek a legtöbb esetben képtelenek megfelelni a folyamatosan átalakuló prioritásoknak.

Az elterjedőben lévő digitális megoldások, például a kognitív technológiák, az adatelemzés, a robotika és az automatizálás is egyre inkább a hatékony költséggazdálkodás motorjaivá válnak – mutatott rá Mértth Balázs, a Deloitte Magyarország tanácsadási üzletágának vezető partnere. A digitális technológiákat aktívan alkalmazó cégek esetében olyan, stratégiai szintű átalakulás várható, amely egész iparágakat formálhat át gyökeresen, és akár 30 százalékos, vagy azt meghaladó mértékű, fenntartható költségcsökkentést is eredményezhet.

A KÖZÉP-EURÓPAI PÉNZÜGYI VEZETŐK IS DERÚLÁTÓK

A Deloitte 9. alkalommal megjelent közép-európai CFO felmérése a régió 12 országában közel 600 pénzügyi vezető megkér-

dezésével készült. A felmérésből kiderült, hogy a közép-európai pénzügyi igazgatók magabiztosabbak cégük gazdasági kilátásait illetően, mint az elmúlt három évben bármikor. Ennek a derűlátásnak a legfőbb oka a 2018-ra várt egészséges GDP növekedés: átlagosan 2,4 százalékos emelkedést prognosztizálnak, ami 0,5 százalékkal több, mint a 2017-re várt arány. „A felmérésből egyértelműen látszik, hogy Magyarországon a pénzügyi vezetők 2018-ra és az azt követő időszakra optimizmussal tekintenek – noha ezt a bizakodásra okot adó légkört némileg árnyalják olyan kihívások, mint a magas képzettségű munkaerő bevonása és az általános üzleti költségek növekedése. Mindazonáltal, mintegy 10 évvel a globális válság után, amelyet a közép-kelet-európai régió sok vállalkozása megszenvedett, egyértelműen jóval bizakodóbb és optimista a pénzügyi igazgatók hangulata” – mondta Földvári Roland, CFO-programvezető.

A pénzügyi vezetők csupán 7 százaléka gondolja úgy, a pénzügyi funkció teljes mértékben felkészült a cég egyre növekvő digitalizációs igényére. Ez az arány nem meglepő módon leginkább a termelő és a technológia, média, telekommunikációs (TMT) iparágakban magas. Míg a felmérésben részt vevők harmada szerint a folyamatautomatizálástól származó megtakarítás legfeljebb 10 százalék lehet, közel hasonló arányban vannak azok a vezetők, akik akár 10-40 százalékos költségcsökkenést is elérhetőnek tartanak.

Az évente elkészített CFO-felmérés keretében a közép-európai térség legnagyobb és legbefolyásosabb vállalatainak pénzügyi vezetőit kérdezik az aktuális terveikről és véleményükről. A felmérés a pénzügyi vezetőket érintő legfontosabb kérdéseket veszi górcső alá az alábbi négy témában:

- Gazdasági környezet
- A cégek prioritásai és várakozásai
- Pénzügyi prioritások
- A pénzügyi funkció digitális átalakulása

MENTORPROGRAM A SIKERES VÁLLALKOZÁSOKÉRT – LEZÁRULT A TRUST ME PROJEKT

2018. január 25-én a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége nemzetközi partnertalálkozóval zárta le a „TRUST ME – Training for Unique Skills and Techniques for Mentoring” elnevezésű projektet. A kétéves, KKV-kat célzó képzési program megvalósításában a Budapesti Gazdasági Egyetem francia, román és finn partnerekkel is együtt dolgozott, hazai partnerként pedig az MGYOSZ kapott fontos szerepet a nemzetközi projektben.

A kis- és középvállalkozások döntő szerepet játszanak a nemzetgazdaságok versenyképességében, ezért is kap időről- időre nagy figyelmet a közép-kelet-európai vállalkozások aggodalomra okot adó, egyre magasabb csődrátája. Éppen ezt, a kelet-közép-európai államokban kifejezetten jellemző, növekvő csődjelzési tendencia kezelését tűzte ki céljául az Európai Bizottság által támogatott Trust Me projekt, amely előkészíti a nemzeti és nemzetközi KKV-mentor hálózat fejlesztését.

A 2015 novemberében ERASMUS+ Stratégiai partnerség keretében elnyert program megvalósítása a tananyagfejlesztést megalapozó kompetenciák és készségek felmérésével indult, majd az elkészült képzési programot valamennyi partnerországban próbaképzéseken és workshopokon tesztelték. A projekt fontos elemét jelentette a Vállalkozásfejlesztési Központok kialakítása, valamint a mentorképzési

program lokális és nemzetközi akkreditációja. A fejlesztés fő célja egy nemzetközileg elismert szakképzés kidolgozása volt jövőbeni KKV-mentorok számára, akik az új tudással és szociális készségekkel képesek hatékonyan együttműködni. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége nagyban hozzájárult a kis- és középvállalkozókat segítő mentorok tréningprogramjának kialakításához.

Wimmer István, az MGYOSZ főtítkára köszöntőjében a következőket mondta el a tréning kapcsán: „A több mint 6000 közép- és nagyvállalatot tömörítő, legnagyobb hazai munkaadói szervezetként az MGYOSZ örömmel nyújtott szakmai támogatást a kifejezetten KKV-kat célzó képzési program kidolgozásában. A komoly múlttal rendelkező KKV-szektor stabil, és nagyban hozzájárul a hazai GDP-hez, azonban a fokozódó munkaerőhiány egyre nagyobb kihívások elé állítja ezen vállalkozások fenntarthatóságát, sokkal inkább, mint a

A PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ PARTNEREK

- **Budapesti Gazdasági Egyetem – BGE**
- **Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége – MGYOSZ**
- **Lahti University of Applied Sciences, Lahti, Finnország**
- **Babes-Bolyai University, Kolozsvár, Románia**
- **AdInvest International, Avignon, Franciaország**
- **CDM Consulting – Fundatia Centrul de Dezvoltare Manageriala, Kolozsvár, Románia**

ERASMUS+ KA2 Strategic Partnership
2015-1-HU01-KA202-013535
Training for Unique Skills and
Techniques for Mentoring

A projektet az Európai Bizottság támogatta

A kiadványban
(közleményben)
megjelentek
nem
szükségszerűen tükrözik
az Európai Bizottság
nézeteit

A közönség

Panelbeszélgetés mentorokkal

multinacionális cégeket. Szövetségünk évek óta kiemelt figyelmet fordít a magyar oktatás és szakképzés helyzetére, ezért nem is volt kérdés, hogy segédkezünk a kelet-közép-európai kis- és középvállalkozásokat fejlesztő programban.”

A Budapesti Gazdasági Egyetem dékán-helyettese, **Madarasiné dr. Szirmai Andrea** a programmal kapcsolatban kiemelte, hogy az Európai Unióban az üzletek 99 százaléka tartozik a kis- és középvállalkozások közé, valamint az unióban dolgozó emberek kétharmada vállalati alkalmazott. Elmondta, a konzorcium partnerországai-ban hasonló struktúra mentén szerveződtek az oktatási tréningek, melyek mindenhol igazán eredményesnek bizonyultak. A kétéves projekt megvalósításában az MGYOSZ és a BGE nemzetközi partnerei a Babes-Bolyai Egyetem és a CDM Kolozsvárról, a Lahti University of Applied Sciences Finnországból, valamint a projekt témájában már nemzetközi tapasztalattal rendelkező Adinvest International, Avignonból. Az új képzések állandó jelleggel kerülnek beépítésre a résztvevő intézmények képzési kínálatába, ezzel biztosítva a fenntarthatóságot. Az MGYOSZ záró konferen-

ciáján a partnerintézmények képviselői egy-egy előadás formájában adtak visszajelzést a programmal kapcsolatos tapasztalataikról. A finn, román és francia résztvevők is sikereikről számoltak be, és egyetértettek többek között abban, hogy a jó vállalkozónak nem csupán kellő üzleti tudással, hanem kiemelkedő szociális képességekkel is rendelkeznie kell.

A konferencia második részében egy kerekasztal-beszélgetésre is sor került, ekkor a résztvevők a mentorálással kapcsolatos különböző vállalati tapasztalataikat, illetve a további fejlődést elősegítő javaslatokat osztották meg egymással. A beszélgetés során számos érdekes téma merült fel a kkv-k és a multinacionális cégek eltérő mentorálási gyakorlataival kapcsolatban.

Túl a mentorképzési anyagokon, egy belépési szint értékelés, valamint folyamatos nyomonkövetési program is kidolgozásra került, amely a hallgatók által elért tanulmányi eredmények végső értékelésével, és az oklevelek átadásával zárult. Összesen 25 résztvevő vehetett át Trust Me pilot tréning oklevelet, mely valamennyi érintett országban elismert.

KÉPEK A NEMZETKÖZI KONFERENCIÁRÓL

Wimmer István, az MGYOSZ főtítkára megnyitja a konferenciát

Madarasiné Dr. Szirmai Andrea, dékán-helyettes, Budapesti Gazdasági Egyetem

Miika Kuusisto, Lahti University of Applied Sciences, Finnország

Florin Ioan Petean, Centre for Development in Management, Románia

Pascal Echardour, ADINVEST International, Franciaország

A TRUST ME pilot tréning okleveleinek átadása

2018 tavaszán indul a **BÉT-ELITE** program újabb nemzetközi képzése

Tíz magyar cég már csatlakozott a BÉT-ELITE programjához, melyre a Londoni Tőzsdével kötött megállapodás adott lehetőséget. A Program támogatói között szerepel az MGYOSZ is. Az ELITE részleteiről, eddigi tapasztalatairól és az MGYOSZ szerepéről **dr. Lódi Kata** jogtanácsos, a Kibocsátói Akvizíciók Igazgatóságának munkatársa számolt be.

MI AZ ELITE?

A vállalatok külső finanszírozáshoz jutását támogató program, átfogó, a vállalati pénzügyi kultúra fejlesztését, a vállalatvezetők szemléletformálását támogató képzés.

Olyan vállalatvezetési és finanszírozási ismereteket, illetve networköt nyújt, amely nemzetközileg is versenyképesé teszi a vállalkozásokat, és megnyitja az utat a tőzsdei, valamint egyéb külső finanszírozási formák felé. A színvonalas nemzetközi vállalatfejlesztési képzés jóval több, mint oktatási program. A csatlakozó vállalatoknak és vezetőiknek kapcsolatépítési lehetőségük is nyílik hasonló méretű és tevékenységű európai nagyvállalatokkal, befektetőkkel, kereskedelmi bankok képviselőivel és tőzsdei szakemberekkel való találkozásra.

A múlt évben együttműködési megállapodást írt alá az MGYOSZ és a Budapesti Értéktőzsde (BÉT). A gyakorlatban mire terjed ki ez az együttműködés?

A két szervezet elsősorban a magyar vállalatok tőkepiaci és pénzügyi ismereteinek növelése érdekében fogja összehangolni tevékenységét. Több ponton is kapcsolódnak majd a két szervezet vállalatfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységei. A BÉT vállalatvezetőknek szóló, a Londoni Tőzsde Csoporttal közös ELITE Programját, a tőzsdére lépés előnyeit, valamint a tőzsde stratégiai üzeneteit az MGYOSZ is ismertetni, népszerűsíteni fogja. Az együttműködés fő célja tehát a tőkepiac fejlesztése, és a vállalatok tőkepiaci-, pénzügyi ismereteinek előmozdítása.

Az MGYOSZ tagjai között több tőzsdéreért vállalat akadhat. Mit gondolnak, mitől függ, hogy ezek a cégek részánják-e magukat a nyilvános megjelenésre vagy inkább a zártkörű működést választják?

Nagyon sok vállalat, amikor külső forrást akar bevonni vagy a növekedése következő fázisába lépne, a részvényeinek tőzsdei bevezetésére vagy kötvénykibocsátásra nem is gondol. Egy bizonyos vállalati életciklusban pedig igenis reális alternatíva kellene legyen a tőzsdei megjelenés. Az MGYOSZ-szal közös együttműködésünk is segíthet abban, hogy egy adott fejlettségi szinten minél több cég döntsön a nyilvános megjelenés mellett. Ha egy cég például méretben növekedni akar, akkor ehhez tőkére van szüksége, növekedési üteméhez képest egyre többre. Mivel a tőkebevonás egyéb tipikus intézményei

(pl. kockázati tőke) nem képesek lefedni a kkv-szektor teljes spektrumát, a hosszú távú forrás bevonására egyes kkv-k esetében a tőzsde lehet a legmegfelelőbb forma – inkább kiegészítve, mint helyettesítve a hitel- és/vagy zárt körben bevont forrásokat.

A tőzsdei jelenlétnek köszönhetően azonnali, folyamatos tőkebevonásra van lehetőség, de emellett számos, nagyon fontos pozitívumot sorolhatnánk fel. Mint például, hogy

- diverzifikált finanszírozási szerkezet alakítható ki,
- jobb hitelképesség jellemzi a vállalatot,
- a transzparencia követelmény miatt egy hatékonyabb működés, valamint ezzel összefüggésben is
- kedvezőbb lesz a külső megítélés a beszállító, ügyfél, munkavállaló, és nem utolsósorban a befektető felé,
- kiváló exit lehetőség akár alapító tulajdonosoknak, illetve Venture Capital/Private Equity alapoknak,
- növekvő elismertség, erősebbé váló brand.

Említette az ELITE Programot. Mi a hozzáadott értéke egy kkv számára ennek a programnak?

A Londoni Tőzsde Csoport (London Stock Exchange Group) sikeres vállalkozásfejlesztési programjával, az ELITE-tel 2016 novemberében írt alá együttműködési megállapodást a BÉT, azért hogy magyar vállalkozások is részt vehessenek a kifejezetten gyakorlatorientált képzéseken. A 2017-ben startoló program a hazai gazdasági szempontok és szabályozás figyelembevételével nyújt nemzetközileg színvonalú képzést azoknak az ambiciózus magyar cégeknek, amelyek növekedési ter-

veiket külső forrás igénybevételével szándékoznak megvalósítani, kapcsolati hálójukat szeretnék bővíteni, üzletszerzésben érdekeltek.

A londoni programot oktatják itthon is?

Az alapvetően Londonban zajló képzéshez a BÉT további kiegészítő modulokat is hozzátesz, hogy a hazai vállalkozások itthon, Budapesten a magyar szabályozási környezetről, a hazai befektetői elvárásokról és egyéb országspecifikus témákról gyakorlatias, naprakész információhoz juthassanak.

Mit gondol, miért nem választják a magyar vállalkozások nagyobb számban a tőzsdei megjelenést? Mitől félnek? Az ELITE tud ebben segíteni?

A hazai vállalkozások finanszírozási szerkezete igen konzervatív, inkább saját forrásokat, európai uniós forrásokat, esetleg hitelt használnak. Pedig léteznek más források is az érettebb szakaszban levő cégek számára, amiket vagy nem ismernek, vagy nem mernek használni. Ilyen a kockázati tőke, a magántőke vagy akár a kötvénykibocsátás. A társaságok az ELITE Program segítségével megalapozottabb döntést tudnak hozni arról, hogy a további növekedésüket miképpen finanszírozzák, illetve felkészültebbé válhatnak a közepes méretű társaságok egy esetleges tőkepiaci tranzakció megvalósítására. Utóbbi kapcsán fontos, hogy az ELITE egy tőkesemleges program, vagyis nem csak azoknak szól, akik tőzsdére kívánnak menni valamikor a jövőben.

Kiknek jó az ELITE Program?

Mindenkinek, aki vállalkozási ismeretekből képezni akarja magát, hogy cége növekedését optimálisan finanszírozza. A tapasztalatok alapján a kétéves vállalkozásfejlesztési képzésen felül a Programnak több jelentős hozzáadott értéke is van. Egyrészt a csatlakozó vállalkozások egy színes nemzetközi közösségbe kapcsolódnak be, ahol számos nemzetközi befektetőt, tanácsadót érhetnek el. Ráadásul hasonló élethelyzetben lévő vállalkozásokkal találkozhatnak, beszélgethetnek, ami a visszajelzések alapján nagyon hasznosnak bizonyul. A hasonló élethelyzetnek köszönhetően ezek a cégek, még ha merőben más iparágakban is működnek, hasonló kihívások előtt állnak, melyekre közösen tudják a legjobb meg-

oldásokat megalkotni. Ezen felül a résztvevő vállalkozások élvezhetik a Program nyújtotta vizibilitás előnyeit, a márka érték és a társaság ismertségének növelését, a részvétellel járó reklámot

A nemzetközi programban tavaly őszig több mint 700 vállalkozás vett részt, több országban. Vannak már értékelhető tapasztalatok?

Az ELITE programban rejlő üzletszerzési lehetőségeket mutatja, hogy az abban 2017 októberéig részt vevő kb. 700 vállalkozás közül már 184 cég összesen 377 tranzakciót hajtott végre, melyek nagy része közös vállalat alapítása vagy összeolvadás, illetve kockázati- vagy magántőke-bevonás volt. Ezek a vállalatok aktívan igénybe veszik a tőkepiacok által nyújtott lehetőségeket is, hiszen 2017 októberéig 30 ELITE cég összesen 920 millió euró értékben bocsátott ki vállalati kötvényeket, illetve 10 vállalat megjelent valamelyik tőzsdén, összesen 150 millió euró értékű részvénykibocsátást végrehajtva.

Hány magyar cég vesz részt a BÉT-ELITE programban?

A Programhoz, a BÉT-ELITE együttműködés első évében összesen tíz magyar cég csatlakozott, akik legutóbb 2017 novemberében vettek részt londoni foglalkozáson. Sőt! Részvételükkel sikeresen lezajlott a programhoz kapcsolódó első budapesti esemény is december első hetében. Az ő tapasztalataik is azt mutatják, hogy a program képzési része rendkívül színvonalas, ám legnagyobb értéknek ők is a közösséghez való tartozást, az egymással történő eszmecserét tartják. Emellett elmondásuk alapján lehetőség nyílik a potenciális befektetői körnek való bemutatkozásra, ezáltal felkészülve a befektetői kapcsolattartás kihívásaira, vagy éppen a szervezetfejlesztési ismeretek/tapasztalatok megosztásán keresztül a vállalati hatékonyság növelésére.

Mikor indul az újabb program, azaz mikor lehet újra jelentkezni?

Azok a vállalkozások, akik csatlakoznának egy ambiciózus, növekedni vágyó cégekből álló nemzetközi közösséghez, legközelebb 2018 áprilisában tehetik ezt meg, ugyanis a Program következő nemzetközi csoportja 2018. május elején indul. Jelentkezni lehet az elite@bse.hu e-mail címen.

Dr. Lódi Kata

AZ ELITE NEMZETKÖZI LETT

A 2012-ben Milánóban indult vállalkozásfejlesztési programhoz – amelyet 2014-ben vett át a Londoni Tőzsde – ma már közel 700 vállalkozás, zömmel olasz és brit területen működő cég vesz részt. A Program azonban folyamatosan nyit a nemzetközi vállalkozások irányába, így egyre több, Európa számos országából érkező vállalkozás is csatlakozott már hozzá. A színvonalas képzés mellett a program erőssége a nemzetközi közösségben rejlik.

TÍZ MAGYAR CÉG, AMELY RÉSZT VETT AZ ELSŐ NEMZETKÖZI ELITE-KÉPZÉSEN

1. BÉFLEX Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
2. CNC Rapid Kft.
3. Diagon Kft.
4. Goodwill Pharma Kft.
5. Lakics Gépgyártó Kft.
6. Megakrán Kft.
7. Qualysoft Informatikai Zrt.
8. Transzit-Food Kft.
9. UBM Trade Zrt.
10. XAPT Kft.

EGYMILLIÁRD EURÓ VILÁGSZÍNVONALÚ EURÓPAI SZUPER- SZÁMÍTÓGÉPEKRE

Az Európai Bizottság ismertette arra vonatkozó tervét, hogy a tagállamokkal közösen egy világszínvonalú európai szuperszámítógép-infrastruktúra kiépítésébe fog beruházni.

EUROHPC-NYILATKOZAT

2017. március 23-án, hét tagállam – Franciaország, Németország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Portugália és Spanyolország – részvételével Rómában megrendezett digitális napon aláírták az EuroHPC-nyilatkozatot, melyhez 2017 folyamán Belgium, Szlovénia, Bulgária, Svájc, Görögország és Horvátország is csatlakozott. Ezek az országok megállapodtak abban, hogy egy páneurópai integrált, exa nagyságrendű teljesítményt nyújtó szuperszámítógépes infrastruktúrát építenek ki; a többi tagállamot és társult országot pedig ösztönzik az EuroHPC-nyilatkozat aláírására.

A szuperszámítógépekre az egyre bővülő adatmennyiség feldolgozásához, valamint a társadalom számára több olyan területen előnyökkel járó szolgáltatások biztosításához van szükség, mint például az egészségügyi ellátás, a megújuló energiák, a gépjárműbiztonság vagy a kiberbiztonság.

Ez a beruházás döntő fontosságú az EU versenyképessége és az adatgazdaságban való függetlensége szempontjából. Az európai tudósok és ipari ágazatok napjainkban egyre növekvő mértékben az EU-n kívül dolgozzák fel adataikat, mivel az EU-ban rendelkezésre álló számítógépes adat-előállítási idő nem elégíti ki a szükségleteiket. A függetlenség ebből eredő hiánya kockázatot jelent a privát szférát, az adatvédelmet, az üzleti és kereskedelmi titkokat, valamint az adatok feletti rendelkezési jogot, különösen az érzékeny alkalmazásokat illetően.

Egy új jogi és finanszírozási struktúrára – az EuroHPC közös vállalkozás – alapozva az EB ezért egy világszínvonalú, nagy teljesítményű számítástechnikai (HPC) infrastruktúrát kíván felállítani, kiépíteni és megvalósítani egész Európára kiterjedően. A struktúra támogatni fog ezen felül egy, a technológiák és az informatikai eszközök (hardverek), valamint a szuperszámítógépeken futtatni kívánt alkalmazások (szoftverek) kifejlesztésére irányuló kutatási és innovációs programot.

Az EU a jelenlegi többéves pénzügyi keretből mintegy 486 millió euróval támogatja az EuroHPC megvalósítását, amelyhez a tagállamoktól és a társult országoktól hasonló mértékű hozzájárulás várható. 2020-ig összesen mintegy 1 milliárd eurós közbefektetésre lehet számítani; ehhez járulnak majd a kezdeményezés magán-szektorbeli tagjainak természetbeni hozzájárulásai is.

A SZUPERSZÁMÍTÓGÉPEK ELŐNYEI

A nagy teljesítményű számítástechnika (HPC) a legfontosabb tudományos és társadalmi kihívások – mint például a betegségek korai felismerése és kezelése, illetve a személyre szabott és precíziós gyógyászaton alapuló új terápiák kifejlesztése – megértésének és megválaszolásának kiemelten fontos eszköze. A HPC-t kiváltképpen súlyos természeti katasztrófák megelőzésére és kezelésére is használják, különösen a hurrikánok útjának előrejelzésére vagy földrengés-szimulációkra.

Az EuroHPC-infrastruktúra által az európai ipar, és különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) jobban hozzáférhetnek a szuperszámítógépekhez, ami segíteni fogja őket innovatív termékek kifejlesztésében. A nagyteljesítményű számítástechnika használata egyre jelentősebb hatást gyakorol az iparágakra és a vállalkozásokra azáltal, hogy jelentősen le-

csökkenti a terméktervezési és -előállítási ciklusokat, felgyorsítja az új anyagok tervezését, minimálisra csökkenti a költségeket, növeli az erőforrás-hatékonyságot, továbbá lerövidíti és optimalizálja a döntéshozatali eljárásokat. Például a gépjárműgyártás ciklusai a szuperszámítógépeknek köszönhetően 60 hónapról 24 hónapra rövidülhetnek.

A nagy teljesítményű számítástechnika a nemzetbiztonság és a honvédelem szempontjából is alapvető fontosságú, amennyiben segíti az összetett titkosítási technológiák kifejlesztését, a kibertámadások nyomon követését és az azokra való reagálást, valamint a hatékony kriminalisztikai vagy nukleáris szimulációk kifejlesztését.

Az EB kezdeményezése megteremti a közös beruházások lehetőségét a vezető európai szuperszámítógépek és a nagy adathalmazok infrastruktúrájának létrehozása terén. Az EuroHPC közös vállalkozás célja, hogy 2022-2023-ra, pre-exa nagyságrendű teljesítményt nyújtó rendszereket szerezzen be, valamint támogassa uniós technológián alapuló, (egy milliárd millió vagy 1018 másodpercenkénti számítást végző) exa nagyságrendű teljesítményt nyújtó rendszerek kifejlesztését. A közös vállalkozás a következőket foglalja magában:

1. Két világszínvonalú pre-exa nagyságrendű teljesítményt nyújtó szuperszámítógép és legalább két közepes teljesítményű (másodpercenként körülbelül 1016 számítás elvégzésére képes) szuperszámítógép beszerzése és működtetése, valamint 2020-tól hozzáférés biztosítása ezen gépekhez a köz- és magánszektorbeli felhasználók széles köre számára.

2. A nagy teljesítményű számítástechnikára irányuló kutatási és innovációs program: célja az európai szuperszámítógépes technológia fejlesztésének támogatása, ideértve az alacsony energiafelvételű európai mikroprocesszor-technológia első generációját, valamint az exa nagyságrendű teljesítményre képes európai gépek tervezésében való részvételt, továbbá az alkalmazások bővítését, a készségek fejlesztését és a nagy teljesítményű számítástechnika szélesebb körű használatát.

Az EuroHPC közös vállalkozás 2019-2026-ig fog működni. A tervezett infrastruktúra a tagok közös tulajdonát fogja képezni és azok a működtetésében is közösen fognak részt venni; tagjai első körben az EuroHPC-nyilatkozatot aláíró országok, valamint tudományos és ágazati magánszereplők. Az együttműködéshez további tagok bármikor csatlakozhatnak, megfelelő pénzügyi hozzájárulás függvényében.

LEMARADT AZ EURÓPAI UNIÓ

A szuperszámítógépek a digitális gazdaság motorjai. A verseny igen nagy, és az Uniónak még be kell hoznia elmaradását: a szuperszámítógépek ranglistáján nem szerepelünk még az első tíz között. Az EuroHPC vállalkozással az európai kutatóknak és vállalkozásoknak világszinten élenjáró szuperszámítógépes kapacitást kívánunk biztosítani 2020-ig, hogy fejlődést tudjanak elérni olyan technológiák terén, mint a mesterséges intelligencia, és ki tudjanak építeni mindennapos jövőbeli alkalmazásokat az egészség, biztonság és a mérnöki tudományok területén **Andrus Ansip, az Európai Bizottság digitális egységes piacért felelős alelnöke**

Új javaslatok a kulcskompetenciák és a digitális készségek fejlesztésére

A göteborgi csúcstalálkozó nyomán az Európai Bizottság új kezdeményezéseket fogadott el abból a célból, hogy fejlessze az európai polgárok kulcskompetenciáit és digitális készségeit, népszerűsítse a közös európai értékeket és gyarapítsa a diákoknak az Európai Unió működésével kapcsolatos ismereteit.

Az új javaslatok mindössze két hónappal azt követően születtek, hogy az európai állam-, illetve kormányfők a 2017. novemberi göteborgi csúcstalálkozón megvitatták az oktatással, a képzéssel és a kultúrával kapcsolatos aktuális kérdéseket. Ezen indítványokkal az EU a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket kívánja csökkenteni, mégpedig oly módon, hogy közben fen-

ntartja a versenyképességet – mindezt egy egységesebb, erősebb és demokratikusabb Európa kialakítása érdekében.

A Bizottság által javasolt három kezdeményezés a következő:

1. Ajánlás az egész életen át tartó tanulásra szükséges kulcskompetenciákról: a 2006-ban elfogadott, a kulcskompetenciákról szóló ajánlásra építve ez a javaslat

NAVRACSICS TIBOR: ERŐSÖDJÖN A TÁRSADALMI KOHÉZIÓ

Európa oktatási és képzési rendszereinek minden embert fel kell vértetniük a szakmai fejlődéshez és sikerhez szükséges kompetenciákkal, szociális háttérüktől függetlenül, ugyanakkor azokkal a készségekkel is, amelyekre társadalmi szerepvállalásukhoz van szükség. Az oktatást arra is kell használnunk, hogy erősödjön a társadalmi kohézió és az összetartozás érzése. Ehhez közös értékrendünkre kell építenünk, és gondoskodnunk kell arról, hogy az oktatás révén a tanulók megélhessék a sokféleségben is megmutatkozó európai identitásukat, és jobban megismerjék Európát, a többi európai országot és végeredményben magukat is – mondta Navracsics Tibor, az Európai Unió oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyekért felelős biztosa.

több lényegi pontban újításokat tartalmaz, tekintettel a gyors fejlődés jellemezte oktatás és tanulás terén azóta bekövetkezett fejleményekre. A javaslat – az emberek életkorától függetlenül egész életük során – javítani kívánja a kulcskompetenciák fejlesztését, és iránymutatót nyújt a tagállamoknak e cél eléréséhez. Különös hangsúlyt fektet a vállalkozói kedv és az innováció-központú gondolkodás előmozdítására a személyes lehetőségek, a kreativitás és a kezdeményezőkézség kibontakoztatása érdekében. A Bizottság emellett bizonyos intézkedéseket ajánl a kompetenciák fejlesztésére a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén, és több fiataalt kíván arra ösztönözni, hogy ezekre a területekre szakosodjanak. Az EB javaslatai az európai oktatási rendszerek sürgős megreformálására irányuló azon intézkedéseknek is részét képezik, amelyekre a legutóbbi PISA-felmérés során azonosított kihívások leküzdése érdekében kerül sor. Az intézkedések általánosságban segíteni fogják a tagállamokat abban, hogy jobban felkészítsék a diákokat a változó munkaerő-piaci követelményekre, és képesek tegyék őket az egyre sokszínűbbé és mobilabbá váló, a digitális eszközöket egyre kiterjedtebben használó globális társadalmakban az aktív polgári szerepvállalásra.

2. Digitális oktatási cselekvési terv, amely felvázolja, hogy az EU hogyan lehet segítségére az európaiaknak, az oktatási intézményeknek és az oktatási rendszereknek abban, hogy a gyors digitális változások korában jobban alkalmazkodni tudjanak az új körülményekhez, mind a mindennapi élet, mind a munka terén. A következő intézkedések tartoznak ide:

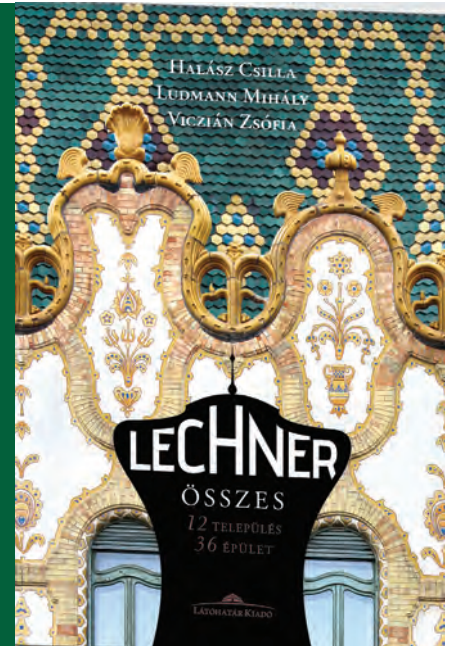
- a digitális technológiák megfelelőbb alkalmazása az oktatás és tanulás során;
- a digitális átalakulás korában a mindennapi élethez és a munkavállaláshoz szükséges digitális kompetenciák és készségek (ki)fejlesztése; valamint
- az oktatás javítása jobb adatelemzésekre és előrejelzésekre támaszkodva.

A kezdeményezések többek között a következőkre terjednek ki: az iskolák hozzásegítése nagy sebességű, széles sávú internetkapcsolathoz; új eszköz kidolgozása az iskolák számára, amellyel értékelhetik magukat azon a téren, hogy milyen mértékben alkalmaznak oktatási és tanulási technológiákat (SELFIE); valamint az online biztonságra, a médiatudatosságra és a kiberhigiéniára vonatkozó figyelemfelkeltő kampány.

3. A Tanács ajánlása a közös értékekről, az inkluzív oktatásról és a tanítás európai dimenziójáról: ez a kezdeményezés arra tesz javaslatokat, hogy az oktatás miként segítheti a fiatalokat abban, hogy megértsék az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében említett közös értékek jelentőségét és tiszteletben tartásának fontosságát. A cél egyrészt a társadalmi kohézió erősítése, másrészt a populizmus, az idegengyűlölet, a megosztó nacionalizmus és az álhírek terjesztése elleni küzdelemhez való hozzájárulás. Az ajánlás emellett megerősíti az inkluzív oktatást annak érdekében, hogy a minőségi oktatás valamennyi tanuló számára elérhető legyen, és a gyerekek megtapasztalhassák az oktatás európai dimenzióját, vagyis megismerhessék Európa közös örökségét és sokféleségét, és jobban megértsék az EU működését. A fenti célok támogatása érdekében a Bizottság lépéseket fog tenni, hogy a sikeresen működő e-Twinning hálózaton keresztül növelje az iskolák közötti virtuális cserekapcsolatok számát, valamint az Erasmus+ program keretében ösztönözze az iskolai mobilitást.

LECHNER ÖDÖN, A MAGYAR ÉPÍTÉSZE NAGYMESTERE

Lechner a magyar gazdaság első aranykorának kiemelkedő építésze, stílus- és iskolateremtő innovátora. Munkásságával fontos részese volt az ipar egyik első zászlóshajója, az innováció szárnyán sikert sikerre halmozó Zsolnay gyár felemelkedésének. Impozáns albuma, minden eddiginél teljesebben és alaposabban.

„A 19. sz. utolsó negyede (az első világháborúig) a magyar építészet kiemelkedő korszaka volt: a gyors ipari fejlődés hatása nyomán ekkor vált Budapest világvárossá, s az ország vidéki városai is új arculatot kaptak. Lechner Ödön ebben az igényes és minőségi alkotásokat létrehozó építészeti közegben vállalkozott új művészeti szemléletű küldetésének betöltésére. Arra törekedett, hogy sajátosan magyar stílust hozzon létre. Az uralkodó korstílussal szakító alkotásai Budapest legfontosabb, a város arculatát is meghatározó jelentőségű épületei közé tartoznak. Amellett, hogy egész életében az új stílus formanyelvét kereste, építészeti gondolatait elméleti úton, tanulmányokban, cikkekben is kifejtette, hatása így még erőteljesebbé vált. Tudatosan iskolát akart teremteni művészetével, s ennek sikeréről nemcsak a korszakban emelt számos, a „lechneri szecesszió” stílusához köthető épület tanúskodik, hanem az is, hogy késői utódokként az 1960-80-as évek organikus irányzatához tartozó magyar építészek is elődjükként tekintettek rá, s formanyelvét a kornak megfelelően újra alkalmazták.” – Lechner építészetének leírásából az UNESCO hivatalos oldalán. (Kiemelések tőlem – OP)

Alkotó törekvéseit és azok iparfejlesztő hatását megragadóan jellemzi Lyka Károly, a nagy művészettörténész, kritikus, festő Lechner halálára írt nekrológiájában: „Művé-

HALÁSZ CSILLA
LUDMANN MIHÁLY
VICZIÁN ZSÓFIA

Lechner összes
Látóhatár Kiadó, 2017

szete gyökeres átalakulást jelent s tele van őserővel. Monumentálisat akart alkotni [és ehhez] végigjárta a magyar majolika nagy iskoláját. S micsoda küzdelmek és bajok közt! Össze kellett szűrni a levet a pécsi Zsolnay-gyárral s ott vég nélkül kellett kísérletezni az agyag formálása és színezése dolgában. Tervei egyenest megdöbbentették a legfegyelmeltebb építéstartarost is. Itt mindent újra kellett megtanulni, soha nem látott formák előállításán hosszan el kellett töprengni.” (Művészet, 1914. 6. szám.)

A szerzők a kötetről: „Nélküle nincs magyar építészet, személye, művészete és hatása megkerülhetetlen a századforduló világában, nemzetközi mércével mérve is rangos életműve ma is igazodási pont. Bejártuk egyedülálló alkotásait, hogy megörökítsük képben és szövegben ma meglévő összes épületének állapotát, felkutattuk lebontott és megsemmisült műveit, összegeztük meg nem valósult terveit. Különleges barangolás volt ez az első világháborúig tartó építészeti aranykorban, amelyet szintén bemutatunk a könyvben. Megmutatjuk, mit vettek át követői, tanítványai az általa teremtett új stílusból és művészi formanyelvből. Lechner Ödön a nemzeti építészet apostola volt, aki alkotásaival ma is hat. Aki kinyitja ezt a szép albumot, megtapasztalja művészi erejét.”

Dr. Osman Péter